

7590 SAYILI KANUNLA SOSYAL GÜVENLİK UYGULAMASINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

1. GİRİŞ

24.07.2026 tarihli ve 7590 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 31.07.2026 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir¹. Kanun, sosyal güvenlik alanında birbirinden farklı yönlerle işaret eden dört düzenleme içermektedir.

Bunlardan ikisi işverenlere yöneliktir: imalat sanayine sağlanan Fon kaynaklı desteğin süresi uzatılmış, turizm işletmesi belgesine sahip konaklama tesisleri için 2026 yılının sekiz ayını kapsayan yeni bir sigorta primi desteği getirilmiştir. Üçüncü düzenleme sistemin finansmanına ilişkindir ve 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde yer alan Devlet katkısını yürürlükten kaldırmaktadır. Dördüncüsü ise emeklilere ödenen en düşük aylık tutarını yükseltmektedir.

Düzenlemelerin yürürlük tarihleri birbirinden farklıdır². Bu nedenle her bir değişikliğin hangi dönem bakımından sonuç doğurduğunun ayrıca belirlenmesi gerekir. Aşağıda dört düzenleme, uygulamaya etkileri bakımından ayrı başlıklar altında incelenmektedir.

2. İMALAT SANAYİNE YÖNELİK DESTEĞİN SÜRESİNİN UZATILMASI

7590 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 35 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “31/12/2026” ibaresi “31/12/2028” şeklinde değiştirilmiş, aynı cümlede “2025” ibaresinden sonra gelmek üzere, “2026 ve 2027” ibareleri eklenmiştir.

Burada bir noktanın açıklığa kavuşturulması gerekir. Geçici 35 inci madde, işverene doğrudan uygulanan bir sigorta primi teşviki getirmemektedir. Madde, imalat sanayi sektöründe istihdamın korunması ve artırılması amacıyla yürütülen destek programlarının finansmanının İşsizlik Sigortası Fonu kaynaklarından karşılanmasına imkân tanımaktadır. Programlar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile KOSGEB eliyle yürütülmekte, Fondan aktarılabilecek tutar da belirli bir yılın prim gelirlerinin yüzde on beşiyle sınırlandırılmaktadır.

Değişikliğin iki ayrı sonucu vardır: (1) Fondan aktarım yapılabilecek süre 31.12.2028 tarihine uzatılmıştır; (2) aktarımın hesabında esas alınacak prim geliri yılları arasına 2026 ve 2027 yılları da girmiştir. İkinci husus, uygulamada birinciden daha önemlidir. Süre uzatılmakla birlikte kaynak yalnızca 2025 yılı prim gelirin'e bağlı kalsaydı, uzatma büyük ölçüde kâğıt üzerinde kalırdı. Programın esasları ise İstihdamı Koruma Destek Programı Uygulama Yönetmeliğinde belirlenmiştir³.

Yönetmelik uyarınca destek, referans döneme ait ortalama aylık prim gün sayısını koruyan işletmelere sağlanmakta; tekstil, hazır giyim, deri ürünleri ve mobilya gibi sektörlerde otuz prim günü karşılığı aylık 3.500 TL tutarında ödeme yapılmaktadır. Diğer imalatçı küçük ve orta büyüklükteki işletmeler bakımından ise destek, kredi kullanımına bağlı bir puan sistemi üzerinden hesaplanmaktadır. Dolayısıyla işverenin bu destekten yararlanması Kuruma verdiği bildirimler üzerinden kendiliğinden gerçekleşmez; program şartlarının ayrıca sağlanması ve başvuru yapılması gerekir.

3. TURİZM SEKTÖRÜNDE GETİRİLEN YENİ SİGORTA PRİMİ DESTEĞİ

Kanunun 11 inci maddesiyle 4447 sayılı Kanuna geçici 36 ncı madde eklenmiştir. Bu düzenleme, imalat sanayindeki mekanizmadan farklı olarak, doğrudan Kuruma ödenecek sigorta priminden mahsup yoluyla işleyen gerçek bir prim desteğidir.

A. Kapsam ve Destek Tutarı

Destekten, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında turizm işletmesi belgesine sahip özel sektöre ait konaklama tesisi işyerleri yararlanır. Uygulama 2026 yılı Mayıs ila Aralık ayları ile sınırlıdır

¹ 7590 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Resmî Gazete, 31.07.2026, S. 33326.

² 7590 sayılı Kanunun 31 inci maddesi uyarınca 11 inci madde 2026 yılı Mayıs ayından itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde, 15 inci madde 01.08.2026 tarihinde, 16 ncı madde 2026 yılı Temmuz ödeme döneminden itibaren yürürlüğe girmiştir.

³ İstihdamı Koruma Destek Programı Uygulama Yönetmeliğinde 28.08.2026 tarihli ve 33354 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değişiklik yapılmıştır.

ve yalnızca tesisin fiilen faaliyette bulunduğu aylar bakımından geçerlidir. Destek tutarı, ilgili dönemde verilen muhtasar ve prim hizmet beyannamesiyle 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarına tabi olarak bildirilen sigortalıların prim ödeme gün sayısının 116,67 TL ile çarpılması suretiyle bulunur⁴. Bulunan tutar, işyerinin Kuruma ödeyeceği sigorta primlerinden mahsup edilerek İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır.

Düzenlemede ilave istihdam veya asgari çalışan sayısı şartı bulunmamaktadır. Destek, mevcut sigortalılar ile yeni işe alınanlar arasında ayırım yapmaksızın uygulanır. Kısmi süreli çalışmalarda ise bildirilen gün sayısı esas alınacağından tutar buna göre düşecektir.

B. Yararlanma Şartları

Destekten yararlanılabilmesi için işverenin üç yükümlülüğü birlikte yerine getirmesi gerekir: muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin yasal süresi içinde verilmesi, primlerin yasal süresi içinde ödenmesi ve Kuruma prim, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması.

Borçsuzluk şartı mutlak değildir. Söz konusu borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren veya ilgili diğer kanunlar kapsamında yapılandıran işverenler, tecil, taksitlendirme veya yapılandırma devam ettiği sürece destekten yararlanabilir. Bu hüküm uygulamada belirleyicidir: taksitlerin aksatılması yalnızca yapılandırmayı değil, destekten yararlanma hakkını da sona erdirecektir.

C. Desteğin Geri Alınmasını Gerektiren Hâller

Düzenleme, destekten haksız yararlanmayı önlemeye yönelik ayrıntılı hükümler içermektedir. Mevcut bir işletmenin kapatılarak farklı bir ad, unvan veya iş birimi altında yeniden açılması; yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması; şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi veya destekten yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis edilmesi hâllerinde Fondan karşılanan tutarlar işverenden geri alınır. Geri alma, 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmak suretiyle yapılır.

Bildirim yükümlülüğüne aykırılık da aynı sonucu doğurur. 2026 yılı Mayıs-Aralık dönemleri bakımından yapılan denetim ve kontrollerde çalıştırılan kişilerin sigortalı olarak bildirilmediğinin veya bildirilen sigortalının fiilen çalıştırılmadığının tespiti hâlinde Fondan karşılanan tutar geri alınır. Prime esas kazancın hiç bildirilmemesi veya eksik bildirilmesi de yaptırıma tabidir.

Eksik bildirim bakımından ölçülü bir düzeltme imkânı tanınmıştır. Eksikliğin ilgili ay için belirlenen aylık brüt asgari ücretin onda birini geçmemesi hâlinde Kurum işvereni ihtar eder; eksiklik on beş günlük süre içinde giderilirse destekten yararlanmaya devam edilir. Küçük tutarlı bir hesaplama hatasının sekiz aylık desteğin tamamını ortadan kaldırmasının önüne bu hükümle geçilmiştir.

D. Kapsam Dışı Sigortalılar ve Diğer Teşviklerle İlişki

Destekten sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar, yabancı uyruklu sigortalılar ve yurt dışında çalışan sigortalılar yararlanamaz. Destek hesabının, işyerinde çalışanların sigortalılık statüsü ayrıştırılarak yapılması gerekir.

İşyerinin aynı ay veya dönemde diğer sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerinden yararlanması hâlinde geçici 36 ncı madde kapsamındaki destek tutarı, diğer teşvik, destek ve indirimler uygulandıktan sonra Kuruma ödenmesi gereken sigorta primi tutarını aşamaz. Bu nedenle çok sayıda teşvikten yararlanan işyerlerinde yeni desteğin fiilî katkısı, hesaplanan tutarın altında kalabilecektir. Fon tarafından karşılanan tutarlar ise gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gelir, gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar, Kültür ve Turizm Bakanlığının görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenecektir.

⁴ Otuz prim günü üzerinden aylık azami destek tutarı 3.500,10 TL olmaktadır.

4. DEVLET KATKISININ YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASI

Kanunun 15 inci maddesiyle 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin başlığı “Prim oranları” şeklinde değiştirilmiş ve maddenin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır. Kaldırılan fıkra, Devletin, Kurumca ay itibarıyla tahsil edilen malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası primlerinin dörtte biri oranında Kuruma katkı yapacağı ve bu tutarın talep edilen tarihi izleyen on beş gün içinde Hazinece ödeneceği düzenlenmişti. Değişiklik 01.08.2026 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu düzenlemenin işverenin prim yükümlülüğüne herhangi bir etkisi yoktur. Prim oranları, matrah ve ödeme süreleri aynen korunmaktadır. Değişiklik, sistemin gelir tarafına ilişkindir. Kaldırılan fıkra, Kuruma yapılacak Devlet katkısını tahsil edilen prime endeksleyen, ölçütü kanunla belirlenmiş bir yükümlülük öngörüyordu⁵. Bu yükümlülüğün metinden çıkarılmasıyla katkı, otomatik ve hesaplanabilir bir gelir kalemi olmaktan çıkmıştır.

Kanun teklifinin gerekçesinde, bütçeden Kuruma yapılan ödemelerin sadeleştirilerek tek kalemde toplanmasının amaçlandığı belirtilmiştir⁶. Nitekim bütçeden Kuruma kaynak aktarımı sona ermemekte, açığın finansmanı adı altında sürmektedir. Ancak iki mekanizma hukuken aynı şey değildir. Birincisinde katkının tutarı kanuni bir formüle bağlıdır ve Kurumun talebi üzerine belirli sürede ödenmesi gerekir. İkincisinde aktarım, oluşan açığa ve bütçe tercihlerine göre belirlenir.

Değişikliğin büyüklüğü rakamlarla daha iyi görülmektedir. Kamuoyuna yansıyan verilere göre 2025 yılında Devlet katkısı yaklaşık 888,7 milyar TL düzeyindedir; bu katkı olmasaydı Kurumun aynı yıl 852,9 milyar TL açık vereceği hesaplanmaktadır⁷. Katkının gelir kalemi olmaktan çıkarılması, Kurumun muhasebe açığını bundan sonra daha yüksek gösterecektir. Toplam kaynak aktarımı değişmese dahi, sosyal güvenlik sisteminin mali görünümü ve bu görünüm üzerinden yürütülecek politika tartışmaları farklı bir zemine oturacaktır.

5. EN DÜŞÜK EMEKLİ AYLIĞININ YÜKSELTİLMESİ

Kanunun 16 ncı maddesiyle 5510 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “20.000” ibaresi “23.552” şeklinde değiştirilmiştir. Düzenleme 2026 yılı Temmuz ödeme döneminden itibaren uygulanmaktadır.

Ek 19 uncu madde, dosya bazında ödenecek asgari aylık tutarını belirleyen bir hükümdür. Bu nedenle yapılan değişiklik kök aylığı yükseltmemekte, hesaplanan aylığı belirlenen tutarın altında kalanlar bakımından aradaki farkın Hazinece karşılanmasını sağlamaktadır. Kök aylığı zaten bu tutarın üzerinde olan emekliler değişiklikten etkilenmez. Ayrıca tutar sabit bir rakam olarak kanuna yazıldığından, ileride yapılacak artışlar için yeni bir kanuni düzenleme gerekecektir.

6. SONUÇ

7590 sayılı Kanun, sosyal güvenlik alanında iki farklı yönü aynı anda taşımaktadır. Bir yandan belirli sektörlerde işveren maliyetlerini azaltan destek mekanizmaları sürdürülmekte ve genişletilmekte, diğer yandan sistemin finansmanında yirmi yıla yakın süredir uygulanan kanuni Devlet katkısı yürürlükten kaldırılmaktadır.

İşverenler bakımından uygulamada dikkat edilmesi gereken hususlar sınırlı sayıdadır. Turizm desteğinden yararlanacak konaklama tesislerinin, 2026 Mayıs-Aralık dönemine ilişkin beyannameleri süresinde verip verilmediğini ve primlerin süresinde ödenip ödenmediğini geriye dönük olarak kontrol etmesi yerinde olur; destek geçmiş dönemleri de kapsadığından, bu dönemlerdeki bir gecikme hakkı bugünden ortadan kaldıracaktır. Prime esas kazanç bildirimlerinin doğruluğu ise ayrı bir başlıktır: eksik bildirim asgari ücretin onda birini aşmadığı sürece düzeltilebilir, aştığında ise geri alma sonucu doğar. İmalat sanayiine yönelik desteğin ise bir prim teşviki olmadığı, ayrı bir program kapsamında ve başvuru üzerine sağlandığı gözden kaçırılmamalıdır.

⁵ 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 34 üncü maddesinde Devlet katkısı, Kurumun gelirleri arasında ayrı bir kalem olarak sayılmaktadır.

⁶ Kanun teklifinin gerekçesinde, bütçeden Kuruma yapılan ödemelerin sadeleştirilerek tek kalemde toplanmasının amaçlandığı belirtilmiştir.

⁷ Bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin rakamlar, kamuoyuna yansıyan 2025 yılı ve 2026 yılı Ocak-Nisan dönemi verilerine dayanmaktadır.

Devlet katkısının kaldırılması, kısa vadede işverene yansıyan bir sonuç doğurmasa da sistemin finansman mimarisinde yapısal bir değişikliktir. Kanuna yazılı ve ölçüte bağlı bir yükümlülüğün yerini bütçe tercihiine bağlı bir aktarımın alması, sosyal güvenlik sisteminin gelir yapısını yıllar içinde farklı bir noktaya taşıyabilir. Bu düzenlemenin etkileri, prim desteklerinin etkilerinden çok daha uzun bir zaman diliminde görülecektir.

BARIŞ ERDEM DANIŞMANLIK SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU EKİBİ

isVerenim.com

